

Zarządzenie nr 2/2025

Dyrektora Żłobka Samorządowego w Gminie Kamienna Góra z dnia 03.02.2025r.

*w sprawie wprowadzenia **Standardów Ochrony Małoletnich**
w Żłobku Samorządowym w Gminie Kamienna Góra*

Na podstawie ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606) zmieniającej dotychczasową ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym, której tytuł na mocy tychże zmian otrzymuje brzmienie „o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich: (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560 z późn. zm.) oraz na podstawie statutu Statutu Żłobka Samorządowego w Gminie Kamienna Góra

zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadza się Standardy Ochrony Małoletnich w Żłobku Samorządowym w Gminie Kamienna Góra stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zobowiązuje wszystkich pracowników Żłobka oraz rodziców/ opiekunów prawnych dzieci uczęszczających do Żłobka Samorządowego w Gminie Kamienna Góra do zapoznania się z treścią niniejszego zarządzenia.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Dyrektor Żłobka

/-/Małgorzata Witkowska

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W ŻŁOBKU SAMORZĄDOWYM
W GMINIE KAMIENNA GÓRA**

Standardy Ochrony Dzieci to zbiór zasad, których przyjęcie sprawia, że Żłobek jest bezpieczny dla dzieci – jego pracownicy potrafią zidentyfikować sytuacje stwarzające ryzyko krzywdzenia dziecka oraz podjąć działania profilaktyczne oraz interwencyjne.

CEL PROCEDURY – przeciwdziałanie wszelkim aktom krzywdzenia dzieci.

Standard I.

POLITYKA: Żłobek ustanowił i wprowadził w życie Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Dokument ten zawiera jasne wytyczne dotyczące tego, jak w żłobku przeciwdziałać naruszaniu praw dzieci, jak tworzyć środowisko przyjazne i bezpieczne dzieciom oraz jakie kroki podjąć w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dzieci. Ustanowienie Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem jest komunikatem zarówno dla pracowników jak i dla przebywających w niej dzieci oraz ich opiekunów. W codziennej pracy żłobka realizowane są takie wartości jak dobro dziecka oraz jego prawo do życia w bezpiecznym i zapewniającym prawidłowy rozwój otoczeniu.

1. Polityka dotyczy wszystkich pracowników. Pod pojęciem pracownik należy rozumieć: każdego pracownika Żłobka bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownika, stażystę, wolontariusza lub inną osobę, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi.
2. Dyrektor zatwierdził politykę i odpowiada za jej monitorowanie i wdrażanie.
3. Dyrektor wyznaczył osoby odpowiedzialne za monitoring realizacji Polityki. Rola oraz zadania tej osoby są jasno określone.
4. Polityka ochrony dzieci jasno i kompleksowo określa:
 - a) zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników,
 - b) sposób reagowania w placówce na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia,
 - c) zasady bezpiecznych relacji pracownik – dziecko,
 - d) zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych,
 - e) zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dziecka.
5. Polityka jest opublikowana i promowana wśród całego personelu, rodziców i dzieci. Poszczególne grupy są z nią na bieżąco i aktywnie zapoznawane poprzez działania edukacyjne i informacyjne.

Standard II

PRACOWNICY: Żłobek monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.

1. W ramach rekrutacji pracowników prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi oraz sprawdzane są ich referencje. W Żłobku przewidziany jest obowiązek składania przez pracownika oświadczenia o niekaralności za przestępstwa seksualne (rozd. XXV k.k.) oraz

przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego, a także przedkłada pracodawcy informację z Krajowego Rejestru Karnego.

2. Żłobek przed nawiązaniem stosunku pracy z pracownikiem uzyskuje dane z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym o każdym pracowniku lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze oraz, gdy jest to dozwolone przepisami obowiązującego prawa, informacje z Krajowego Rejestru Karnego, a kiedy prawo na to nie zezwala, uzyskuje oświadczenia pracownika dotyczące niekaralności lub braku toczących się wobec nich postępowań karnych lub dyscyplinarnych za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego.

3. W placówce określone są zasady bezpiecznych relacji wszystkich pracowników Żłobka z dziećmi wskazujące, jakie zachowania w Żłobku są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z dzieckiem.

4. Żłobek zapewnia swoim pracownikom podstawową edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia w zakresie:

- 1) rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
- 2) procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia,
- 3) odpowiedzialności prawnej pracowników Żłobka, zobowiązanych do podejmowania interwencji,
- 4) procedury „Niebieskie Karty”.

5. Pracownicy pracujący z dziećmi są przygotowani, by edukować:

- 1) dzieci na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem,
- 2) opiekunów dzieci na temat wychowania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem.

6. Pracownicy dysponują materiałami edukacyjnymi dla dzieci i dla rodziców oraz je aktywnie wykorzystują.

7. W placówce organizowane są spotkania edukacyjne dla rodziców w zakresie: wychowania dzieci bez przemocy oraz ochrony ich przed przemocą i wykorzystywaniem.

Standard III

PROCEDURY: W Żłobku funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

1. Żłobek wypracował procedury, które określają jakie działania należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony pracowników Żłobka, członków rodziny i osób obcych.

2. Żłobek dysponuje danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) oraz zapewnia do nich dostęp wszystkim pracownikom.

Standard IV

MONITORING: Żłobek monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci.

Realizacja tego standardu oznacza, że Polityka ochrony dzieci jest w Żłobku żywym dokumentem podlegającym bieżącej weryfikacji i aktualizowanemu, jeśli wymaga tego dobro dzieci. Takie podejście zwiększa zaangażowanie i poczucie odpowiedzialności pracowników i umożliwia pracownikom sprawdzanie stopnia znajomości zasad i procedur, a także pozwala rozstrzygnąć

ewentualne niejasności czy niespójności w regulacjach wprowadzonych w Żłobku. Z kolei włączenie rodziców / opiekunów dzieci w proces analizy przyjętych standardów jest ważnym komunikatem mówiącym o tym, że są oni partnerem instytucji w tworzeniu bezpiecznego środowiska dla dzieci. Przyjęta Polityka ochrony dzieci jest weryfikowana i oceniana przynajmniej raz w roku, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci. W ramach weryfikacji Polityki Żłobek konsultuje się z rodzicami / opiekunami dzieci. Wnioski z przeprowadzonej weryfikacji i oceny należy pisemnie udokumentować.

Spis treści:

ROZDZIAŁ 1

PODSTAWOWE TERMINY

ROZDZIAŁ 2

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM A PERSONELEM ŻŁOBKA

ROZDZIAŁ 3

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W TRAKCIE WYDAWANIA DZIECKA ZE ŻŁOBKA

ROZDZIAŁ 4

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA MAŁOLETNICH

ROZDZIAŁ 5

ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO

ROZDZIAŁ 6

ZASADY USTALENIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDY (art. 22c pkt.2.4)

ROZDZIAŁ 7

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO

ROZDZIAŁ 8

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET
PROCEDURY OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI
W SIECI ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE (art. 22c pkt.2.2 oraz art.22c pkt 2.3)

ROZDZIAŁ 9

PROCEDURY OKREŚLAJĄCE ZAKŁADANIE „NIEBIESKIEJ KARTY” (art. 22c pkt.1.3)

ROZDZIAŁ 10

ZASADY AKTUALIZACJI STANDARDU OCHRONY MAŁOLETNICH ORAZ ZAKRES KOMPETENCJI OSÓB
ODPOWIEDZIALNYCH ZA PRZYGOTOWANIE PERSONELU ŻŁOBKA DO STOSOWANIA STANDARDÓW
OCHRONY MAŁOLETNICH (art. 22c pkt.6)

ROZDZIAŁ 11

ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICOM I PRACOWNIKOM STANDARDÓW DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI
I ICH STOSOWANIA (art. 22c pkt.1.6)

ROZDZIAŁ 12

ZAPISY KOŃCOWE

Standardy Ochrony Małoletnich w Żłobku Samorządowym w Gminie Kamienna Góra są oparte na Ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. 2016 poz. 862).

POLITYKA OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM

PREAMBUŁA

Każde dziecko jest podmiotem niezbywalnych praw, w tym prawa do ochrony godności. Każde dziecko należy traktować z szacunkiem oraz należytą uwagą i troską o jego dobro.

Nadrzędnym celem Żłobka Samorządowego w Gminie Kamienna Góra jest zapewnienie dzieciom harmonijnych warunków rozwoju, wolnych od wszelkich form przemocy, krzywdzenia i zaniedbania. Wszelkie działania podejmowane przez pracowników, stażystów, praktykantów, wolontariuszy oraz współpracowników Żłobka Samorządowego w Gminie Kamienna Góra są podporządkowane dobru i bezpieczeństwu dzieci. Świadomi niezbywalnych i powszechnych praw dziecka, w tym szczególnie prawa do wolności od przemocy fizycznej i psychicznej zapisanego w Konwencji o prawach dziecka, ustanawiamy Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Niniejszy dokument służyć ma zapewnieniu jak najlepszej ochrony przed krzywdzeniem, rozumianym przez nas jako zaniedbanie dziecka, stosowanie wobec niego przemocy fizycznej bądź psychicznej oraz wykorzystanie. Postanowienia Polityki obowiązują wszystkich pracowników Żłobka, stażystów, praktykantów oraz wolontariuszy, którzy realizując swoje zadania i cele mają na względzie najwyższe dobro i bezpieczeństwo dziecka.

ROZDZIAŁ 1 PODSTAWOWE TERMINY

§ 1

Ilekoć w niniejszych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) **Dyrektorze Żłobka, Dyrektorze** – należy przez to rozumieć Żłobka Samorządowego w Gminie Kamienna Góra;
- 2) **Żłobku, jednostce** – należy przez to rozumieć Żłobek Samorządowy w Gminie Kamienna Góra,
- 3) **pracowniku** – osoba zatrudniona w Żłobku Samorządowym w Gminie Kamienna Góra na podstawie umowy o pracę,
- 4) **współpracownicy** – należy przez to rozumieć osoby wykonujące zadania zlecone na terenie żłobka na mocy odrębnych przepisów (np. nauczyciele zajęć dodatkowych),
- 5) **małoletnim** – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia,
- 6) **rodzicu / opiekunie małoletniego** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego,
- 7) **przedstawiciel ustawowy** – należy przez to rozumieć rodzica bądź opiekuna posiadającego pełnię władzy rodzicielskiej lub opiekuna prawnego (osobę reprezentującą małoletniego, ustanowioną przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją),
- 8) **zgodzie opiekuna małoletniego** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny,

9) **krzywdzeniu małoletniego** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Żłobka lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie,

10) **dane osobowe małoletniego** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego w Żłobku Samorządowym w Gminie Kamienna Góra,

11) **osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora Żłobka pracownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów,

ROZDZIAŁ 2

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM A PERSONELEM ŻŁOBKA (art. 22c pkt.1.1 oraz art. 22c pkt.2.1)

§ 2

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu Żłobka do stosowania Standardów ochrony małoletnich jest Dyrektor Żłobka.

2. Dyrektor Żłobka zapoznaje pracowników ze Standardami Ochrony Małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w Żłobku. Wzór oświadczenia pracownika został określony w załączniku nr 1 do niniejszej procedury.

3. Pracownicy nowo zatrudnieni w Żłobku są zapoznawani ze standardami w pierwszym dniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust. 2

4. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników:

1) Dyrektor Żłobka, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr,

2) Dyrektor od kandydata pobiera informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności,

3) Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź ogólną informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów,

4) Dyrektor od kandydata, który zamieszkiwał poza granicami kraju w ostatnich 20 latach, pobiera oświadczenie ze wskazaniem tych państw.

5) Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem

lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi,

- 6) Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: *Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.*

5. Wzór oświadczenia o niekaralności stanowi załącznik nr 2 do niniejszych Standardów.

§ 3

1. Zasady bezpiecznych relacji personelu Żłobka z małoletnimi funkcjonujące w Żłobku:

1) podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel Żłobka jest działanie dla dobra małoletniego i w jego interesie. Personel traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie,

2) zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów, praktykantów, wolontariuszy i współpracowników.

2. Pracownik Żłobka zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich.

3. Pracownik Żłobka w kontakcie z małoletnimi:

1) odnosi się do nich z szacunkiem,

2) wysłuchuje ich i stara się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku,

3) nie zawstydzia małoletniego, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża,

4) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie),

5) nie ujawnia drażliwych informacji o małoletnim osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku.

4. Decyzje dotyczące małoletniego powinny brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych małoletnich.

5. Małoletni ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione.

6. Pracownik Żłobka zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów małoletnich.

7. Pracownik Żłobka nie może utrzymywać wizerunków małoletnich w celach prywatnych, również zawodowych, niezależnie od zgody rodziców/opiekunów prawnych.

§ 4

1. W sytuacji, kiedy małoletni poczuje się niekomfortowo, pracownik zobowiązany jest do zapewnienia mu wsparcia oraz udzieli pomocy, zgodnej z instrukcją.

2. W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację zobowiązany jest postępować zgodnie z instrukcją postępowania. Obligatoryjnie w przypadku delikatnych spraw, gdzie jest podejrzenie o nieprzestrzeganiu Standardów, do poinformowania o tym fakcie Dyrektora lub osoby odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich.

§ 5

1. Każde przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone.
2. Nie można małoletniego popychać, bić, szturchać, itp.
3. Pracownikowi nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany.
4. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
5. Pracownik, który ma świadomość, iż małoletni doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczuwanie.

§ 6

Zasady postępowania z dzieckiem.

Czynności pielęgnacyjne:

1. Czynności pielęgnacyjne wykonywane są przez opiekunów z poszanowaniem godności dziecka.
2. Rodzic / opiekun małoletniego podpisując umowę wyraża tym samym zgodę na dokonywanie czynności pielęgnacyjnych przy dziecku.
3. W Żłobku wyznaczone jest ustronne miejsce na przewijanie dzieci.
4. Pielęgnacja oraz czynności fizjologiczne dzieci odbywają się bez obecności osób trzecich.
5. Podczas załatwiania potrzeb fizjologicznych dzieci w toalecie sprawowana jest nad nim kontrola.

Posiłki:

6. Dzieci są zachęcane, ale nie zmuszane do spożywania posiłków.
7. Dzieci mają prawo decydować o tym, ile zjedzą podczas posiłku.
8. Dzieci jedzą samodzielnie, a w razie potrzeby z pomocą opiekuna.
9. Podczas posiłku uwzględniane są preferencje smakowe dzieci.
10. Dzieci spożywają posiłki wspólnie o stałych porach. Dopuszcza się karmienie dziecka zgodnie z jego rytmem dobowym jeśli wymaga ono szczególnej opieki, np. nie ukończyło 1 roku życia lub wymagają tego wskazania zdrowotne.

Sen i odpoczynek:

11. Dzieci są zachęcane, ale nie zmuszane do odpoczynku.
12. Nie stosuje się ograniczania na życzenie rodziców odpoczynku dzieciom, które wykazują zmęczenie i chcą odpocząć.
13. Nawyki dzieci związane ze snem i zasypianiem są uwzględniane przez opiekunów.

Wspólne zajęcia i zabawy:

14. Dzieci są zachęcane do udziału w proponowanych zajęciach i zabawach ale mają prawo swobodnego decydowania, czy chcą wziąć w nich udział.
15. Zajęcia i zabawy są każdorazowo dostosowane do wieku, możliwości i samopoczucia dzieci.

Spacer i zabawy na świeżym powietrzu:

16. Osoby trzecie nie mają wstępu na teren Żłobka bez wiedzy i zgody Dyrektora.
17. Otoczenie Żłobka podczas pobytu dzieci w ogrodzie jest monitorowane przez opiekunów.
18. Podczas pobytu dzieci w ogrodzie opiekun nie dopuszcza do kontaktów dzieci z osobami trzecimi.

Kontakt fizyczny z dzieckiem:

19. Wyrażanie czułości przez opiekuna w formie przytulania lub głaskania jest możliwe w odpowiedzi na inicjatywę dziecka, z zastrzeżeniem ust. 20.
20. Dopuszczalne jest przytulanie lub głaskanie dziecka z inicjatywy opiekuna w celu utulenia do snu lub uspokojenia.

Język i równe traktowanie:

21. W komunikacji z dziećmi zabronione jest używanie krzyku.
22. Niedopuszczalne jest aby dzieci etykietować, przezywać, wyśmiewać.
23. Sytuacje dotyczące dzieci nie są omawiane w ich obecności.
24. Możliwości i ograniczenia dzieci są respektowane.

Dyscyplina:

25. Rodzice znają zasady panujące w Żłobku i je akceptują.
26. Wobec dzieci nie stosuje się kar, w szczególności izolacji od grupy, ograniczenia terenu zabawy, pozbawienia dziecka uwagi i ograniczenia czasu spędzonego na ulubionych zajęciach. W sytuacji silnego pobudzenia dziecka dopuszcza się możliwość przerywania jego zabawy na chwilę w celu uspokojenia emocji.

§ 7

1. Kontakt poza godzinami pracy z małoletnimi jest co do zasady zabroniony, spotkania z małoletnim lub też jego opiekunem powinny odbywać się na terenie Żłobka.
2. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z opiekunem małoletniego poza godzinami pracy Żłobka, dozwolone są środki:
 - 1) służbowy telefon;
 - 2) służbowy e-mail;
 - 3) służbowy komunikator;
3. W przypadku, gdy pracownika łączą z małoletnim lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych małoletnich, opiekunów i pracowników.

ROZDZIAŁ 3**PROCEDURA POSTĘPOWANIA W TRAKCIE WYDAWANIA DZIECKA ZE ŻŁOBKA****§ 8**

1. Dziecko może być odbierane ze Żłobka przez rodziców /opiekunów prawnych lub pisemnie upoważnioną przez nich pełnoletnią osobę, zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo.
2. Osobom bez pisemnego upoważnienia złożonego osobiście przez rodziców /opiekunów prawnych dziecka oraz osobom w stanie po spożyciu alkoholu lub środków odurzających dziecko nie będzie wydawane.
3. W przypadku próby odebrania dziecka przez osobę będącą w stanie po spożyciu alkoholu lub środków odurzających pracownik Żłobka sprawujący opiekę nad dzieckiem ma obowiązek powiadomić Dyrektora Żłobka oraz inną osobę upoważnioną do odbioru dziecka. Jeżeli nie jest to możliwe lub powiadomiona osoba nie zastosuje się do prośby o odbiór dziecka ze żłobka, o sytuacji zostaje poinformowana Komenda Policji.
4. Powtarzający się fakt próby odebrania dziecka przez osobę będącą w stanie po spożyciu alkoholu będzie w konsekwencji zgłoszony do Ośrodka Pomocy Społecznej w celu zbadania sytuacji rodzinnej dziecka.

ROZDZIAŁ 4

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA MAŁOLETNI

§ 9

1. Pracownicy Żłobka posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy Żłobka podejmują rozmowę z rodzicami / opiekunami małoletniego, przekazując informację na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
3. Pracownicy Żłobka monitorują sytuację i dobrostan małoletniego:
 - jego samopoczucie,
 - stan zdrowia,
 - wygląd zewnętrzny,
 - stan emocjonalny,
 - analizują pojawiający się kryzys podczas rozstania,
 - analizują relacje z rówieśnikami.

ROZDZIAŁ 5

ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO (art. 22c pkt.1.2, art. 22c pkt.1.7. art. 22c pkt.1.8)

§ 10

W przypadku podjęcia przez pracownika Żłobka podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji pielęgniarce lub Dyrektorowi Żłobka.

§ 11

1. Dyrektor Żłobka, osoba monitorująca stosowanie Polityki ochrony dzieci wzywa rodziców opiekunów małoletniego, którego krzywdzenie podejrzewa oraz informuje ich o podejrzeniu krzywdzenia.
2. Osoba monitorująca stosowanie Polityki ochrony dzieci, Dyrektor Żłobka powinien sporządzić opis sytuacji żłobkowej i rodzinnej małoletniego na podstawie rozmów z nim, opiekunkami i rodzicami / opiekunami małoletniego.
3. Dyrektor Żłobka tworzy grupę wsparcia dla podejrzanego o krzywdzenie dziecka, która opracowuje IPD (Indywidualny Plan Działania).
4. IPD powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - 1) podjęcia przez Żłobek działań w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - 2) wsparcia jakie Żłobek zapewni małoletniemu,
 - 3) skierowania rodziców / opiekunów małoletniego do specjalistycznej placówki pomocy, jeżeli istnieje taka potrzeba.

§ 12

1. W przypadkach bardziej skomplikowanych (na przykład powtórnego podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, otrzymywania niepokojących sygnałów z zewnątrz dotyczących wykorzystania

seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego) Dyrektor Żłobka powołuje *Zespół Interwencyjny*, w skład którego wchodzi opiekunka małoletniego, Dyrektor oraz inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu małoletniego lub o małoletnim (dalej określane jako *Zespół Interwencyjny*).

2. Zespół Interwencyjny sporządza plan pomocy małoletniemu, spełniający wymogi określone na podstawie opisu sporządzonego przez opiekunkę oraz innych informacji, uzyskanych przez członków zespołu.

3. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice / opiekunowie małoletniego, powołanie Zespołu jest obligatoryjne. *Zespół Interwencyjny* wzywa opiekunów małoletniego na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować rodzicom / opiekunom małoletniego zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.

§ 13

1. Plan pomocy małoletniemu jest przedstawiany przez Dyrektora, opiekunkę, rodzicom /opiekunom prawnym z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.

2. Dyrektor, osoba monitorująca stosowanie Polityki ochrony dzieci informuje opiekunów o obowiązku placówki do zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura / policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).

3. Po poinformowaniu rodziców / opiekunów małoletniego przez Dyrektora, osobę monitorującą stosowanie Polityki ochrony dzieci – zgodnie z punktem poprzedzającym – Dyrektor Żłobka składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa (załącznik nr 3) do prokuratury / policji lub wnioszek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich (załącznik nr 4), ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

5. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice / opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować rodziców / opiekunów małoletniego na piśmie.

§ 14

1. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia małoletniego należy uzupełnić Kartę Interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 5.

2. Kartę załącza się do dokumentacji znajdującej się w gabinecie Dyrektora Żłobka.

ROZDZIAŁ 6

ZASADY USTALENIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDY (art. 22c pkt.2.4)

§ 15

1. Pomimo zastosowania procedury interwencji, Dyrektor Żłobka tworzy grupę wsparcia dla pokrzywdzonego małoletniego.

2. Grupa wsparcia spotyka się celem ustalenia jaka pomoc małoletniemu będzie niezbędna od razu oraz w dalszej perspektywie czasu.
4. Grupa wsparcia tworzy IPD , który stanowi dokument zapisany i przechowywany w dokumentacji małoletniego.
5. IPD zawiera przede wszystkim informację o podjętych działaniach, plan spotkań z opiekunkami, opiekunami małoletniego i oraz przypuszczalny czas trwania wsparcia.
6. Wnioski ze spotkań z opiekunkami w Żłobku stanowią dane wrażliwe małoletnich i nie są dołączane do IPD, wyjątek stanowi sytuacja zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego. -

ROZDZIAŁ 7

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO

§ 16

Pracownicy Żłobka uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku dziecka.

1. Pracownikowi Żłobka nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów filmowania ani fotografowania małoletnich, a także utrwalania ich wizerunku w jakiegokolwiek innej formie, na terenie Żłobka bez uprzedniego uzyskania pisemnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych małoletniego.
2. W celu uzyskania zgody rodzica / opiekuna małoletniego na utrwalanie wizerunku, pracownik Żłobka może skontaktować się z rodzicem / opiekunem małoletniego i ustalić procedurę uzyskania zgody.
3. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych rodzica / opiekuna małoletniego bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
4. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców / opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

§ 18

1. Upublicznienie przez pracownika Żłobka wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody jego rodzica / opiekuna.

ROZDZIAŁ 8

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNETOWEJ PROCEDURY OCHRONY MAŁOLETNIICH PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE (art. 22c pkt.2.2 oraz art.22c pkt 2.3)

§ 19

1. Żłobek podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Żłobku Samorządowym w Gminie Kamienna Góra:
 - 1) Żłobek zapewnia personelowi możliwość korzystania z Internetu w czasie trwania zajęć oraz poza nimi;

2) sieć żłobkowa jest monitorowana.

ROZDZIAŁ 9
PROCEDURY OKREŚLAJĄCE ZAKŁADANIE „NIEBIESKIEJ KARTY”
(art. 22c pkt.1.3)

§ 20

1. Głównym celem „Niebieskiej Karty” jest usprawnienie pomocy oferowanej przez Żłobek, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.
2. Jeśli do jakiegokolwiek pracownika w Żłobku przyjdzie małoletni i zgłosi, iż wobec niego stosowana jest przemoc lub pracownik zauważy niepokojące symptomy, będzie świadkiem przemocy stosowanej wobec tego dziecka, powinien wszcząć procedurę „Niebieskiej Karty”. Każde powzięcie informacji o zaistnieniu przemocy nakazuje rozpocząć działania.
3. Procedura „Niebieskiej Karty” stosowana jest każdorazowo w momencie podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego opisanych w rozdziale 4.
4. Procedura „Niebieskiej Karty” stanowi oddzielny dokument Żłobka Samorządowego w Gminie Kamienna Góra.

ROZDZIAŁ 10
ZASADY AKTUALIZACJI STANDARDU OCHRONY MAŁOLETNICH ORAZ ZAKRES KOMPETENCJI OSÓB
ODPOWIEDZIALNYCH ZA PRZYGOTOWANIE PERSONELU ŻŁOBKA DO STOSOWANIA
STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH
(art. 22c pkt.6)

§ 21

1. Procedura aktualizowania Standardu odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Dyrektor Żłobka wyznacza osoby odpowiedzialną za skuteczne funkcjonowanie Standardów Ochrony Małoletnich.
3. Osoby wyznaczone przez Dyrektora Żłobka monitorują realizację Standardów, reagują na ich naruszenie oraz koordynują zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
4. Osoby odpowiedzialne za realizację Standardów zobowiązane są do przeprowadzania wśród pracowników Żłobka oraz wśród rodziców (przynajmniej raz w roku) ankiety, której wzór stanowi załącznik nr 6 do niniejszego Standardu.
5. Po przeprowadzonej ankiecie, osoby odpowiedzialne analizują wypełnione ankiety oraz sporządzają z nich raport, który przedstawiają Dyrektorowi Żłobka.
6. W ankiecie pracownicy Żłobka mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia Standardów w Żłobku.
7. Dyrektor wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom Żłobka nowe brzmienie dokumentu.

ROZDZIAŁ 11
ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICOM I PRACOWNIKOM STANDARDÓW
DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA
(art. 22c pkt.1.6)

§ 22

1. Standardy Ochrony Małoletnich jest dokumentem Żłobka ogólnodostępnym dla personelu Żłobka oraz rodziców / opiekunów małoletnich.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej Żłobka, a także dostępny jest na tablicy ogłoszeń w Żłobku.
3. Dokument omawiany jest na pierwszym zebraniu z rodzicami / opiekunami małoletniego w danym roku szkolnym (chyba, że ulegnie zmianie, wówczas omawiany jest również na pierwszym zebrań odbywającym się po wprowadzeniu zmian).
4. Opiekunka daje rodzicom / opiekunom małoletniego do podpisania oświadczenie, że zapoznali się ze Standardami. Rodzic w oświadczeniu może zaproponować swoje sugestie. Jeśli takie się pojawią, opiekunka przekazuje je osobie odpowiedzialnej za realizację Standardu. Oświadczenie stanowi załącznik nr 7 do niniejszych Standardów.

ROZDZIAŁ 12
ZAPISY KOŃCOWE

§ 23

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Żłobka i rodziców / opiekunów małoletnich, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej, jak również poinformowanie rodziców małoletnich na zebraniu oraz wywieszeniu na tablicy ogłoszeń w żłobku.

Dyrektor Żłobka

/-/ Małgorzata Witkowska

.....
miejscowość, data

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD ZAWARTYCH W STANDARDACH
OCHRONY MAŁOLETNICH W ŻŁOBKU SAMORZĄDOWYM
W GMINIE KAMIENNA GÓRA**

Ja,
oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi w Żłobku
Samorządowym w Gminie Kamienna Góra oraz deklaruję, że będę ich przestrzegać.

.....
podpis

.....
miejscowość, data

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja niżej podpisana/y zamieszkała/y

(imię i nazwisko)

(adres zamieszkania)

legitymująca/y się dowodem osobistym seria nr wydanym przez

.....
świadoma/y odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 271 § 1 Kodeksu Karnego przewidującego
karę pozbawienia wolności do lat 5 za poświadczenie nieprawdy

oświadczam

że jestem zatrudniona/y na podstawie przepisów, które przewidują warunek niekaralności
za przestępstwo popełnione umyślnie oraz nie byłem karana/y za:

1. umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece, z wyjątkiem przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks Karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.),
2. przestępstwo określone w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2012 r. poz. 124 oraz z 2015 r. poz. 28 i 875)

oraz nie orzeczono wobec mnie zakazu prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi lub zakazu przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu.

Krzeszów, dn.....

.....
(czytelny podpis)

Wzór – zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa

.....
miejscowość, data

.....
Imię i nazwisko osoby
lub nazwa instytucji zgłaszającej
Adres, pieczęć instytucji

Do:
(dane jednostki Policji lub prokuratury)

**ZAWIADOMIENIE
o popełnieniu przestępstwa wobec dziecka**

Zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa przez

.....
dane sprawcy, adres

wobec dziecka

.....
dane dziecka, adres, dane opiekuna, inne dane np. telefon do opiekunów

Uzasadnienie

(należy tu zwięźle opisać stan faktyczny, źródło informacji o przestępstwie oraz zachowanie sprawcy, które zdaniem zawiadamiającego nosi cechy przestępstwa i ewentualnie podać dowody na poparcie swoich twierdzeń)

.....
(podpis osoby zgłaszającej/osoby
reprezentującej instytucję)

.....
miejscowość, data

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny – wzór

Wnioskodawca:

Imię i nazwisko lub nazwa instytucji

reprezentowana przez:

adres do korespondencji:

Sąd Rejonowy

W

III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Uczestnicy postępowania:

(imiona i nazwiska rodziców)

ul.....

.....

(adres zamieszkania)

rodzice małoletniego:

(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego

.....

imię i nazwisko dziecka, data urodzenia

i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

W uzasadnieniu powinny zostać uwzględnione dane osobowe dziecka oraz dane dotyczące rodziców/opiekunów dziecka. Ponadto należy zawrzeć informację na temat sytuacji w skutek, której np. popełniono przestępstwo wobec dziecka. W uzasadnieniu powinny się znaleźć także informacje dotyczące osób, które były/są świadkami zdarzeń. W końcowej części wniosku należy uwzględnić oczekiwania Państwa względem Sądu np. podjęcie stosownych działań mających na celu ograniczenie władzy rodzicielskiej, zastosowanie środka zapobiegawczego w formie wyznaczenia kuratora sądowego dla rodziny itp.)

Przykładowe uzasadnienie:

Opis sytuacji zagrożenia dobra dziecka.....
.....
.....
.....

Mając powyższe fakty na uwadze można przypuszczać, że dobro małoletniego (imię, nazwisko dziecka) jest zagrożone a rodzice nie wykonują właściwie władzy rodzicielskiej. Dlatego wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniej i ewentualne wsparcie rodziców jest uzasadniony.

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przysyłać na adres korespondencyjny, z powołaniem się na numer i liczbę dziennika pisma.

.....
podpis pracownika

Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka.

Należy zawsze podać imię i nazwisko dziecka i adres jego pobytu. Tylko w takim wypadku sąd rozpatrzy wniosek.

**KARTA INTERWENCJI OBOWIĄZUJĄCA W ŻŁOBKU SAMORZĄDOWYM
W GMINIE KAMIENNA GÓRA**

Imię i nazwisko małoletniego		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Opis działań podjętych przez opiekunkę/położną	Data	Działanie
Spotkania z opiekunami małoletniego	Data	Działanie
Forma podjętej interwencji (Zawiadomienie policji, zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa, wniosek o wgląd w sytuację rodziny, inny rodzaj interwencji. Jaki ?)		
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
Wyniki interwencji: działania organów sprawiedliwości, działania żłobka, działania rodziców	Data	Działanie

**MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW ŻŁOBKA
SAMORZĄDOWEGO W GMINIE KAMIENNA GÓRA**

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy znasz standardy ochrony małoletnich obowiązujące w naszym Żłobku?		
2.	Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich” w Żłobku Samorządowym w Gminie Kamienna Góra		
3.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego małoletniego?		
4.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia małoletniego?		
5.	Czy zaobserwowałaś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika?		
6.	Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w Żłobku „Standardami Ochrony Małoletnich”? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
7.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?		
JEŚLI W PYTANIU 5, 6 LUB 7 W ANKIECIE ODPOWIEDZIAŁEŚ TAK			
NAPISZ: <u>Jakie zasady zostały naruszone?</u>			
NAPISZ: <u>Jakie działania podjęłaś?</u>			
NAPISZ: <u>Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów?</u>			

.....
miejscowość, data

**OŚWIADCZENIE OPIEKUNA MAŁOLETNIEGO O ZAPOZNANIU SIĘ Z OBOWIĄZUJĄCYMI
STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH ŻŁOBKU SAMORZĄDOWYM
W GMINIE KAMIENNA GÓRA**

Oświadczam, że zapoznałam / em się ze Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi
w Żłobku Samorządowym w Gminie Kamienna Góra.

Imię i nazwisko małoletniego	Podpisy rodziców / opiekunów małoletniego